

Vo IV. vete cítime najväčšie vystupňovanie zápasu myšlienok,
ktorý sa v konečných fázach ukludní a prináša vyjasnenie.

SLOVENSKÁ FILHARMÓNIA V BRATISLAVE

11

II. KONCERT

SYMFONICKÉHO ORCHESTRA

KONCERTNÁ SIENŤ POVERENÍCTVA VNÚTRA

8. DECEMBRA 1949.

PROGRAM:

1. J. S. Bach: Toccata C-dur

Preludium — Aria — Fuga

2. L. v. Beethoven: Koncert pre klavír a orchester
G-dur, dielo 58

Allegro moderato — Andante con moto — Rondo. Vivace

Prestávka

3. J. Brahms: III. symfonia F-dur, dielo 90

Allegro con brio — Andante — Poco allegretto — Allegro

Dirigent: Dr. L'UDOVÍT RAJTER

Spoluúčinkuje: Viktória Švihlíková, klavír

J. S. Bach: Toccata C-dur

Dielo je pôvodne komponované pre organ. Orchesterálna úprava pochádza od Leo Weinera. Upravovateľ zachováva zvukovú štruktúru organa, pritom však nezabúda i na zvukovú zvláštnosť jednotlivých orchesterálnych nástrojov.

Koncepcia Prelúdia zreteľne prezradzuje organový štýl, najmä svojim začiatkom hraným na organe pedálom. Ariu tvorí typická barokná melodia prinesená v priebehu hobojou, klarinetom, hornou a husľami. Melodia pohybuje sa nad ostínatým basom kontrabasov a harfy. Vo fuge môžeme obdivovať polyfonickú skladateľskú techniku Bachovu a jej vtipnú inštrumentáciu.

L. v. Beethoven: Koncert pre klavír a orchester

Beethoven skomponoval tento koncert v r. 1806 teda v dobe, kedy vznikli i jeho veľké diela: V, VI symfonia, Waldsteinská a Kreutzerova sonáta. Z koncertov je G-dur najlyrickejší, ale technicky pomerne najťažší.

Sonátová forma I. vety dáva možnosť k širokej symfonickej výstavbe a virtuóznemu spracovaniu klavírneho partu. V II. vete exponuje autor dve témy, ako by chcel vyjadriť dva životné protiklady: osud a želania človeka, kým v III. vete víťazí radosť zo života.

J. Brahms: III. symfonia F-dur

Kompozične vychádza autor zo zásady (uvedenej už Beethovenom) rozvíť celú symfoniou z jednej centrálnej myšlienky. Hneď v I. vete vycítíme základnú myšlienku takmer v každom nástroji orchestra. Vedľajšiu myšlienku krásne spieva klarinet. Prevedenie je pomerne krátke, a repríza je plná vzruchov radosti a žiara. II. veta vytvára dojem zvukomafby psychických javov: krásy bez túžby, lásky bez vášne. Toto pojetie vyjadruje protiklad novoklasicizmu voči romantizmu. III. veta s jej zádušnou melodiou vo violončelách a horne stojí na mieste obvyklého Scherza.